

Lucie AUSOBSKÁ, *Protiturecké tažení roku 1566 – rekonstrukce personálního složení českého stavovského vojska*, Bakalářská práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2014, 61 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Zájem o problematiku habsbursko-osmanských válek a vnímání tureckého nebezpečí má v evropském i českém dějepisectví hlubokou tradici. K jejímu výraznému oživení došlo zvláště během posledních desetiletí v souvislosti s proměnou popisného pojetí vojenských dějin pod vlivem historickoantropologických metodologických přístupů. Na současné badatelské směřování navázala také Lucie Ausobská, která se ve své bakalářské práci zaměřila na personální skladbu českého stavovského vojska vypraveného v roce 1566 na uherské bojiště. Vhodnou volbou tématu se autorka pokusila prohloubit dosavadní poznání podílu českých zemí na protiturecké obraně habsburské monarchie a vyzdvihnout z anonymity dějin jednotlivé účastníky veřejného protitureckého tažení.

Heuristické východisko výzkumu Lucie Ausobské tvořily písemnosti z archivní sbírky *Historica* uložené ve Státním oblastním archivu v Třeboni. Uplatnění se přitom dočkaly především obsahově rozmanité prameny evidenční a osobní povahy, mezi nimiž se nacházely například vlastnoruční poznámky nejvyššího polního hejtmana zemské hotovosti, rejstřík vojenské přehlídky nebo šlechtická korespondence.

V úvodní kapitole se autorka věnovala vymezení tématu práce, zhodnocení odborné literatury, charakteristice použitých pramenů a stanovení hlavních badatelských otázek. Současně pojednala o dějinách osmanských výbojů a obrazu Turka. Až na několik pozdějších zmínek o využívání prosopografické metody zůstalo opomenuté metodologické uchopení prováděného výzkumu. O jeho pojetí by se mohla Lucie Ausobská zmínit při obhajobě své práce.

Druhá kapitola si kladla za cíl odhalit teoretické aspekty raně novověkého vojenství a okolnosti i samotný průběh protitureckého tažení uspořádaného v roce 1566. Autorka v ní prokázala dobrou znalost sekundární literatury, jejíž poznatky dílčím způsobem doplňovala o výpověď vydaných i nevydaných pramenů. Vytvořila tak nezbytný faktografický rámec pro pochopení vlastního výkladu o struktuře velení a personálním složení vojska české zemské hotovosti. Jistou výhradou je však nutné vznést k neúměrně velkému rozsahu oddílu, který byl místy přetěžován nadměrným množstvím podrobností.

K nejhodnotnější částem bakalářské práce nepochybně patří třetí kapitola. Lucie Ausobská v ní dokázala na základě studia výše zmíněných archivních pramenů „zalistovat“ hierarchii českého stavovského vojska z roku 1566 od nejvyššího polního hejtmana až po polního lékárníka. Stranou jejího zájmu nezůstaly ani personální skladba krajských mustherů a účast dalších urozených osob. Ke skutečné podobě zemské hotovosti se následně pokusila přiblížit objasněním regionálního původu, společenského postavení, majetkového zázemí či kariér jednotlivých šlechticů. Pečlivým přístupem získala autorka cenná zjištění, která však bohužel nepodrobila hlubší interpretaci.

Obsahově zajímavé doplnění předchozího oddílu přinesla poslední kapitola práce, v níž se Lucie Ausobská zaměřila na každodenní obraz válečného tažení. Zejména za pomoci dochovaných prosebných listů nastínila nejčastější důvody uváděné pány a rytíři v případech, kdy se snažili vyhnout předepsaným vojenským povinnostem. Menší prostor věnovala autorka také chování řadových vojáků nebo protitureckým pobožnostem.

Za odborným zpracováním bakalářské práce výrazněji zaostala její formální a jazyková stránka. Nejvíce prohřešků se týkalo nesprávného užívání zkrácených citací (např. s. 17, 20, 21, 23, 30, 37, 42, 49). Nedostatky vykazoval také seznam pramenů a literatury (např. chybějící stránkování – s. 56). Rušivě však působily především neopravené překlepy a závažnější pravopisné chyby (s. 22, 32, 39, 43, 47).

Bakalářskou práci Lucie Ausobské doporučuji k obhajobě. Vyzdvihuji přitom zejména badatelské úsilí, které vynaložila při jejím psaní. Pro výše uvedené výhrady ji navrhuji hodnotit stupněm **v e l m i d o b ř e**.

V Českých Budějovicích 28. 8. 2014

Mgr. František Koreš